

روزی حلال

مؤلف: محمد علی قاسمی

ناشر: نور الزهراء (س)

چاپ: گل وردی

نوبت چاپ: بیست و یکم / ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۳۹۹۴-۸-۵

بهره برداری بدون مجوز مجاز نمی باشد. ©

مرکز پخش: قم/بلوار بهار/روب روی پل جنتیه/پلاک ۲۵۶

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۳۹۱۰

انتشارات نور الزهراء (س)

فهرست مطالب

۱۹	سخن ناشر
۲۱	روزی حلال
۲۲	دیباچه
فصل اول	
معنای مال حرام و اقسام آن / ۲۵	
۲۷	معنای مال حرام
۲۸	واژه مال حرام در قرآن و احادیث
۲۸	آیه اول: واژه اکل مال به باطل
۲۹	پرسشی درباره آیه
۲۹	آیه دوم: اکل مال به باطل
۳۰	آیه سوم: سُخت
۳۰	آیه چهارم: تغذیه حرام
۳۱	واژه مال حرام در روایات

۳۲	اقسام مال حرام
۳۲	یک. حرام ذاتی
۳۲	دو. حرام غیر ذاتی
۳۲	تقسیم دوم مال حرام

فصل دوم

حق الناس / ۲۵

۳۷	بیت المال
۳۸	علی و بیت المال
۳۹	نامه امام علی به والی بصره
۴۰	نامه امام به بانو زین
۴۰	بیت المال در نظر شیخ انصاری
۴۲	بیت المال ، مالی غیر شخصی
۴۲	وسوسة شیطان برای سهم امام
۴۴	احتیاط سید محمد باقر ذرجه‌ای در بیت المال
۴۵	دقت امام خمینی در بیت المال
۴۶	نمونه‌های تصرف حرام در بیت المال
۴۷	اموال دیگران
۴۷	دقت در تسویه حساب مردم
۴۸	سرقت
۴۸	مال غصبی
۴۹	نمونه‌های غصب

۵۱	حضرت امام و رعایت حق صاحبخانه
۵۲	حساسیت حضرت امام نسبت به اموال دیگران
۵۳	ملا عباس تربیتی و مال مردم
۵۵	داستان گرفتار حق مردم
۵۷	اموال یتیمان
۵۹	نمونه‌ها
۶۰	مال قرضی
۶۰	نپرداختن قرض
۶۱	قصد پس ندادن بدھی
۶۲	اهمیت پرداخت قرض
۶۴	تشویق امام صادق به پرداخت قرض پدر
۶۵	پاداش برگرداندن مال مردم
۶۶	خیانت در امانت
۶۶	قرآن و عده عذاب می‌دهد
۶۷	خیانت در سخن اهل بیت
۶۸	برگرداندن امانت حتی به کافران
۷۰	چند نمونه از امانتداری پیامبر
۷۳	سرانجام خیانت در امانت
۷۶	همکاری با ظالمان
۷۷	همکاری عالمان با استمکاران
۷۹	خمس
۸۰	فلسفه خمس

۸۰	خمس در قرآن
۸۱	آثار خمس
۸۱	۱. پاکی مال
۸۲	۲. پاکی نسل
۸۲	۳. تقویت دین
۸۲	۴. کفاره گناهان
۸۲	۵. ضمانت بهشت
۸۳	۶. وسعت روزی
۸۳	۷. مشمول دعای معصومین ﷺ
۸۳	آثار خمس و فدادن
۸۴	۱. حرمت شخصی در مال خمس نداده
۸۵	۲. نفرین خدا و میراث
۸۶	برخی از احکام خمس
۸۷	زکات
۸۸	زکات در قرآن و روایات
۸۹	آثار نپرداختن زکات
۹۰	اثر زکات دادن و دوری از مال حرام

فصل سوم

معاملات حرام ۹۳ /

۹۵	رشوه
۹۵	رشوه از دیدگاه قرآن

۹۶	رشوه از دیدگاه اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۹۸	رشوه به اسم هدیه
۹۹	برخورد امیر مؤمنان <small>علیهم السلام</small> با رشوه دهنده
۱۰۰	برخورد پیامبر <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small> با رشوه گیرنده
۱۰۱	رشوه؛ عامل اضطراب نمونه‌ها
۱۰۲	غسل با پول رشوه
۱۰۳	کار حرام، مال حرام
۱۰۴	قمار
۱۰۵	شراب
۱۰۷	سرانجام کمک به شرایط خود <small>علیهم السلام</small>
۱۰۸	ربا
۱۰۹	فراگیر شدن ربا
۱۱۰	نکوهش ریاض در قرآن
۱۱۱	ریا، همچون آتش
۱۱۲	ریاخواری؛ همان شیطان زدگی
۱۱۳	ریاخواری جنگ با خدا و رسول <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small>
۱۱۴	ریا بدتر از زنا
۱۱۵	غض در معامله
۱۱۷	برخورد پیامبر <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small> با غش و نیرنگ
۱۱۸	برخورد امام کاظم <small>علیهم السلام</small> با غش و نیرنگ
۱۱۹	فتوای حضرت امام <small>علیهم السلام</small> درباره غش در معامله

۱۱۸	فتاوای آیات عظام
۱۱۸	یک. آیت الله صافی
۱۱۸	الف) غش در معامله
۱۱۹	ب) غش با بیگانگان
۱۱۹	دو. آیت الله بهجت
۱۲۰	سه. آیت الله وحید خراسانی
۱۲۰	چهار. آیت الله سیستانی
۱۲۰	غش با شرکت بیمه غیر مسلمان
۱۲۰	سرانجام غش
۱۲۱	نمونه‌ها.
۱۲۲	کم فروشی
۱۲۲	کم فروشی از دیدگاه
۱۲۳	جایگاه کم فروشان
۱۲۴	آثار کم فروشی
۱۲۵	سرانجام کم فروشی
۱۲۶	نمونه‌ها.
۱۲۷	احتکار و گران فروشی
۱۲۷	احتکار از دیدگاه اهل بیت:
۱۲۹	بیزاری امام صادق (ع) از پول به دست آمده از گران فروشی
۱۳۰	فال و جادو
۱۳۲	قاجاق مواد مخدر
۱۳۳	مبارزه اسلام با مواد مخدر

۱۳۴	نکوهش پیامبر ﷺ از این کار
۱۳۵	فتواهی فقیهان درباره مواد مخدر

فصل چهارم

اموال شبهه ناک / ۱۳۷

۱۳۹	تعریف شبهه ناک
۱۴۰	تعریف شبهه از دیدگاه امیر مؤمنان ؑ
۱۴۰	توقف بهترین راه
۱۴۰	تصویر پیامبر ﷺ از شبهات
۱۴۱	اموال شبهه ناک در عصر حاضر
۱۴۱	هدایه های مشکوک
۱۴۲	وام های گوناگون
۱۴۴	درآمد های مشکوک
۱۴۵	سوء استفاده از منصب و موقعیت شغلی
۱۴۵	زد و بند برای سودهای میلیاردی
۱۴۶	رعایت نکردن حقوق دیگران
۱۴۷	برخورد اهل معرفت بالقمه شبهه ناک

فصل پنجم

عوامل گرایش به مال حرام / ۱۵۱

۱۵۳	عوامل و زمینه های مال حرام
۱۵۳	وسوسه های شیطانی

۱۰۳	وسوسه از راه و عده فقر
۱۰۴	نوعی دیگر از وسوسه
۱۰۴	وسوسه دیگر
۱۰۵	وسوسه دیگر
۱۰۶	حیله دیگر
۱۰۷	زمینه خانوادگی
۱۰۷	احساس حقارت
۱۰۸	محیط
۱۰۹	جهل و نادانی
۱۱۰	فقر و بی‌دست
۱۱۱	حرص و طمع
۱۱۲	نمونه‌هایی از عشق و طمع با مال

فصل ششم

حقیقت مال حرام / ۱۶۵

۱۶۷	حقیقت مال حرام
۱۶۸	جلوه‌ای از قیامت
۱۶۹	حرامخواری؛ خوردن آتش
۱۷۰	حقیقت غذای حرام
۱۷۱	حقیقت قالیچه حرام
۱۷۳	نجاست؛ حقیقت گناه و حرام

فصل هفتم

آثار مال حرام / ۱۷۷

۱۷۴	حقیقت گناه از زبان مقدس اردبیلی ﷺ
۱۷۵	تصویر دنیا پلید
۱۷۹	اثر مال حرام در فرزندان
۱۷۹	تأثیر مال حرام بر نسل‌ها
۱۸۰	اثر مال حرام بر فرزند در رحم
۱۸۱	آثار قطره‌ای حرام بر جنین
۱۸۲	شیر پاک و ناپاک
۱۸۳	پدر مقدس اردبیلی ﷺ و کسب رضایت
۱۸۵	مادر مقدس اردبیلی ﷺ و ترک مال
۱۸۵	چند داستان عبرت انگیز
۱۸۵	تأثیر شیر بر پسر شیخ فضل الله نوری ﷺ
۱۸۶	آثار مال حرام بر عبادات
۱۸۷	داستان محرومیت از نماز شب
۱۸۸	رد حج از مال حرام
۱۸۹	داستان انفاق از مال دزدی
۱۹۱	دوری از خداوند
۱۹۲	دوری از پیامبر ﷺ در روز قیامت
۱۹۳	عدم استجابت دعای حرام‌خوار

۱۹۴	تأثیر غذای حرام
۱۹۴	روایت اول
۱۹۴	روایت دوم
۱۹۵	عدم استجابت دعای بنی اسرائیل
۱۹۶	اثر شوم
۱۹۷	مسجد ساختن با مال حرام
۱۹۸	حرامخواری با روزه گیری (عبد حرام خور)
۱۹۹	حرام، مانع روزی حلال
۲۰۰	راه حرام به جای حلال
۲۰۱	صرف حرام، در راه نادرست
۲۰۲	گرفتاری مال حرام
۲۰۴	بدهکار در راه امام حسین
۲۰۴	شهیدان و بدھکاری
۲۰۵	مال مردم و عذاب قبر
۲۰۶	مال مردم و گرفتاری در عالم برزخ
۲۰۷	مال حرام و حسرت قیامت
۲۰۹	عذابی افزون بر اهل عذاب
۲۰۹	نفرین فرشتگان در حق حرامخوار
۲۰۹	اثر خیانت خیاط
۲۱۰	بازخواست خانواده از حرامخوار
۲۱۱	اثر غصب یک و جب زمین
۲۱۱	حرامخوار از صراط نمی گذرد
۲۱۱	کیفر سریع چپاول مال مردم

فصل هشتم

راه بازگشت / ۲۱۵

۲۱۷	کلید بازگشت
۲۱۸	حرامخواری؛ نوعی بیماری
۲۱۹	نامیدی؛ نوعی کفر
۲۲۰	طبیب
۲۲۲	فکر بازگشت
۲۲۳	شتاب در بازگشت
۲۲۴	توبه واقعی
۲۲۵	توبه هر گناه
۲۲۶	پاداش ترک حرام
۲۲۷	توبه دزد جیب بُر
۲۲۸	توبه و قطع همکاری با ستمکاران
۲۲۹	توبه زورگیر از مال حرام
۲۳۰	توبه از مال مردم
۲۳۱	توبه از مال مخلوط به حرام

فصل نهم

عوامل فقر و ثروت / ۲۴۳

۲۴۰	عوامل وسعت روزی
۲۴۱	درستکاری

۲۴۶	استغفار
۲۴۷	انفاق
۲۴۸	دوری از کسالت و تبلی
۲۴۸	توکل به روزی رسان
۲۵۰	شکر نعمت
۲۵۰	نیکی به پدر و مادر
۲۵۱	صله رحم
۲۵۱	نمازهای گشایش روزی
۲۵۱	زيارت های گشایش روزی
۲۵۲	قرائت قرآن
۲۵۲	ذکرهای گشایش روزی
۲۵۲	دعاهای گشایش روزی
۲۵۳	رفتارهای گشایش روزی
۲۵۳	عوامل فقر و تنگدستی
۲۵۳	گناه
۲۵۴	ناسپاسی در مقابل نعمت‌ها
۲۵۴	اسراف
۲۵۵	احتکار
۲۵۵	ربا
۲۵۶	تظاهر به فقر
۲۵۶	درخواست از دیگران
۲۵۶	ظلم و ستم

۲۵۶	تبلي و تن پروري
۲۵۷	تحقير نعمت‌ها
۲۵۷	نفرین پدر و مادر
۲۵۷	بی توجهی به نیازمندان
۲۵۸	حرامخواری
۲۵۸	اظهار حرص
۲۵۸	عادت به دروغ
۲۵۹	نپرداختن قرض از ترس فقر
۲۵۹	قطع رابطه با خدا
۲۵۹	ولخرجی
۲۶۰	خیانت
۲۶۰	قطع کردن رابطه خویشاوندی
۲۶۰	عوامل دیگر
۲۶۳	منابع و مأخذ

سخن ناشر

در این عصر بی‌پناهی و سرگردانی، آدمی ناگزیر است، از مال و ثروت دنیا برای گذران زندگی خویش بهره گیرد و تلاش کند، با مال به دست آمده، رونق و سامانی به زندگی خویش بخشد؛ اما، چنین نیست، که ثروت‌ها، پیوسته زندگی‌ها را سامان بخشد و خسته آورد. چه بسیاری از خانواده‌ها که ثروت بسیار دارند اما عطر خوشی و راحی نداشته اند در راه غیر اضطراب و آشوبند؛ زیرا، راه را گم کرده‌اند و آسایش را در راه الهی می‌جویند و چه بسیارند، کسانی که به مرداب حرام افتاده‌اند و جان سالم به در نبرده‌اند و چه بسا، کسانی که طعم زندگی راحت را نمی‌چشند و زندگی آنان حتی از دور برای خودشان هم متعفّن است؛ پس، چه بهتر که از همان ابتدا، فرهنگ پرهیز از مال حرام را سر لوحه زندگی خود نماییم. اما در مقابل این دسته، بسیاری از خوبان، دلباختگان و شیفتخان حیات طیبه، همواره زندگی‌شان همچون عسل مصفّاست و شمیم عطر آن مشام آدمی را می‌نوازد.

حال، من و تو از کدام دسته‌ایم؟

آیا حقوق دیگران را مرا عات می‌کنیم؟
 آیا حقی از زندگی دیگران در زندگی ما وارد نشده که نپرداخته‌ایم؟
 آیا مال یتیم و مال غصبه، کم فروشی و خیانت در امانت نداشته‌ایم؟
 آیا هدیه‌های مشکوک نگرفته‌ایم؟
 آیا معاملات و وام‌های ربوی نداشته‌ایم؟
 آیا خمس، زکات و وجهات شرعی را که بخشی از سهم امام است
 پرداخته‌ایم؟ و آیا...
 اگر اهل مراعات بوده‌ایم، خوشابه حالمان! ولی، اگر غیر از این

بوده، باید چاره‌ای بجوییم و ما چاره را در کتاب حاضر جسته‌ایم.
 آنچه که این کتاب می‌خوانید، چیزی جز القبای زندگی با روزی حلال
 نیست. گلچینی نیست، بلکه پس از مدت‌ها تلاش مؤلف محترم، تدوین شده و
 به یقین مطالب آن از متواتر معتبر شیعی و با الهام از مکتب وحی،
 تعالیم قرآن و عترت همراه با حکایات و رسم‌خشن تاریخی است. شایسته
 است، آن‌ها را بیاموزیم و به کار بندیم؛ زیرا، این مسیار داریم و معتقدیم که
 در سعادت جامعه و خوشبختی خانواده گامی اندک، اما کم نظری است.

به امید روزی که ذوالفقار علوی در دستان مهدوی از نیام انتقام
 درآید و داد مظلومان را از جباران و ستمگران بگیرد؛ آمین!
 صمیمانه، منتظر هر گونه نظرها و پیشنهادهای سازنده شما هستیم.
 یادآوری می‌شود مطالب خود را به آدرس در کتاب ارسال فرمایید.

والسلام

ربنا تقبل مِنَّا انك انت السَّمِيعُ العَلِيمُ